

Överenskommelse med staten om särskilt ekonomiskt stöd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att återuppta förhandlingarna med regeringen i enlighet med det som anförts

Landstingsstyrelsen har uppdragit åt styrelsens ordförande att förhandla med staten angående avtal om särskilt ekonomiskt stöd. Det stöd som regeringen beviljat Stockholms läns landsting, med två villkor, är totalt 400 miljoner kronor. Bidraget understiger det landstinget begärt med över 50 procent. Det sökta bidraget var 865 miljoner kronor. Förhandlingsresultatet måste därför bedömas vara otillräckligt.

De villkor som regeringen ställer på Stockholms läns landsting överensstämmer med de villkor som gällde för kommundelegationen (kommunakuten). Det första kravet gäller balans i ekonomin och det andra kravet gäller bruttobesparingar uppgående till en miljard kronor 2004 och 700 miljoner kronor 2005. Besparingarna som framdrivits kommer att låsa in sjukvården i strukturer som kännetecknas av övertro på centralstyrning. Medborgarna märker det allt tydligare när utbudsbegränsningar införs som resulterar i köer och mindre tillgänglighet.

Vad gäller kravet på balans är det uppseendeväckande att landstingsmajoriteten, trots att uppemot 1.600 miljoner kronor saknas i budgetdirektiven för 2005, ändå räknar in bidraget från regeringen. Någon plan för att nå ett överskott om 1.782 miljoner kronor 2005, som krävs för att uppfylla kommunallagens krav på en ekonomi i balans, har inte presenterats. Tvärtom pekar utvecklingen av bl.a. skattekraften på att det kommer att bli mycket svårt att klara balanskravet. Även mot denna bakgrund måste förhandlingsresultatet bedömas vara magert, eftersom bidraget under gällande lagstiftning troligen inte kommer att utbetalas. Av kommundelegationens arbete vet vi att två kommuner och två landsting inte erhållit bidrag, eftersom man ej klarat kraven.

Genom bidragsansökan, och det sätt som regeringen villkorat bidraget, riskerar Stockholms läns landsting frånhända sig den fulla beslutsrätten över sin verksamhet.

Den låga tillväxten leder till en dålig utveckling av skatteinkomsterna. Orsaken till detta är i första hand de största skattehöjningarna på 25 år – med 1,95 kronor har landstingsskatten höjts på två år. Många kommuner i Stockholms län har också höjt skatten, vilket innebär att genomsnittshushållet betalar 2,47 kronor mer i skatt per intjänad hundralapp i dag jämfört med för två år sedan. Skattehöjningarna i vår region har drivits fram av det orättfärdiga skatteutjämningsystemet. Särskilt det landstingskommunala utjämningsystemet uppvisar stora orättvisor. Inte minst eftersom Stockholms läns landsting är den enda nettobetalaren till systemet (Uppsala landsting bidrar med en försumbar del). Det faktum att det landstingskommunala utjämningsystemet är överfinansierat och att Stockholms läns landsting därmed varje år överför omkring 500 miljoner kronor till primärkommunerna understryker systemets orimlighet och lagstridighet. En lokal skatt ska finansiera verksamheten i det geografiska område och för de ändamål varmed skatten motiveras. Sammantaget kan sägas att andra landsting får bidrag från Stockholms läns landsting för att slippa skära ned på sjukvården. Stockholms läns landstings skattebetalare står för notan. Det bidrag som framförhandlats räcker inte för att Stockholms läns landsting ska klara att fortsätta betala verksamheten i andra landsting. Landstinget i Stockholm klarar att finansiera sin egen verksamhet, om skatteintäkterna får stanna i vår region.

En långsiktigt hållbar ekonomisk situation för Stockholms läns landsting kan bara uppnås om utjämningsystemet förändras. Nya förhandlingar måste därför upptas med regeringen för att skyndsamt få till stånd förändringar i enlighet med det tjänstemannayttrande som förelåg vid landstingsstyrelsens behandling av remissvaret på utjämningskommitténs betänkande. Därutöver måste förhandlingar inledas med syfte att ersätta dagens utjämningsystem med ett statligt finansierat system.